Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери бөлімдерін, мекемелерін және әскери оқу орындарын орналастырудың заттай нормаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2021 жылғы 30 қарашадағы № 833 бұйрығы. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2025 жылғы 21 сәуірдегі № 442 бұйрығымен

Ескерту. Күші жойылды – ҚР Қорғаныс министрінің 21.04.2025 № 442 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Қазақстан Республикасының Бюджет кодексі 69-бабының 2-тармағына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери бөлімдерін, мекемелерін және әскери оқу орындарын орналастырудың заттай нормалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әскери инфрақұрылым бас басқармасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты қазақ және орыс тілдерінде ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің "Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жолдауды;

2) осы бұйрықты алғашқы ресми жарияланғанынан кейін Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды;

3) осы бұйрық алғашқы ресми жарияланғаннан кейін күнтізбелік он күн ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің Заң департаментіне жолдауды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

4. Осы бұйрық лауазымды адамдарға, оларға қатысты бөлігінде жеткізілсін.

5. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелікон күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Қорғаныс министрі генерал-лейтенант *М. Бектанов*

"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасының

Қаржы министрлігі
20____ жылғы "____"_________

Қазақстан Республикасы
Қорғаныс министрінің
2021 жылғы 30 қарашадағы
№ 833 бұйрығымен
бекітілген

Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери бөлімдерін, мекемелерін және әскери оқу орындарын орналастырудың заттай нормалары

Р/с №	Үй-жайлардың атауы	Өлшем бірлігі	Алаңы м2	Ескертпе
1	2	3	4	5
1. Казармалар				
	Жатын үй-жайлар: мерзімді қызмет әскери қызметшілері және оқу құрамалары мен бөлімдерінің курсанттары үшін: ғимарат қабатының биіктігі 2,8 метр болған кезде	1 адамға	4,8	Жатын үй-жайдағы бір адамға арналған ауа көлемі кемінде 12 текше метр. Мерзімді қызмет жеке құрамын ғимарат қабатының биіктігі кемінде 3,3 метр болған кезде жатын үй-жайда екі қабатты кереуетке орналастыруға рұқсат етіледі
	ғимарат қабатының биіктігі 3,3 метр болған кезде	1 адамға	4,0	
	ғимарат қабатының биіктігі 3,6 метр болған кезде	1 адамға	3,6	
	офицер атақтары жоқ тыңдаушылар, әскери оқу орындарының және оқу-жаттығу орталықтарының курсанттары: ғимарат қабатының биіктігі 2,8 метр болған кезде	1 адамға	4,8	Офицер атақтары жоқ тыңдаушылар, әскери оқу орындарының 1, 2-курс курсанттары (тыңдаушылар) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының ішкі қызмет жарғысында белгіленген тәртіппен казармалық жағдайда ұсталады және үй-жайдың биіктігіне
	ғимарат қабатының биіктігі 3,3 метр және одан биік болған кезде	1 адамға		

1			4,0	қарамастан, бір қабатты кереуеттерде жатын үй-жайларда орналастырылады
2	Курсанттар жатақханасының тұрғын бөлмесі	1 адамға	6,0	Кейінгі курстың курсанттары (тыңдаушылар) және офицер атақтары жоқ тыңдаушылар жатақханаларға орналастырылады, отбасы барларға отбасылық жатақхана беріледі
3	Ақпараттық-тәрбие және психологиялық жеңілдету жұмыстары бөлмесі	1 адамға	0,8	Казарманың бір қабатында орналасқан жеке шағын бөлімшелер ортақ ақпараттық-тәрбие жұмысы бөлмесін пайдаланады. Орындардың жалпы саны бір уақытта казармалық секцияда жеке құрамның кемінде 70%-ін орналастыратындай шартпен қабылданады.

				Ақпараттық-тәрбие жұмысы бөлмесі сабақ өткізуге арналған үстелдермен, сондай-ақ жеке орындықтармен жабдықталады
4	Рота кеңсесіне арналған бөлме	бөлме	20,0	Ұйымдық тұрғыдан рота құрамына кірмейтін, бірақ казарманың бір қабатында орналасқан жеке шағын бөлімшелер үшін үлкен бір бөлме бөлінеді. Үш және одан көп жеке бөлімшелер болған кезде осы бір бөлменің алаңы 25 м2 дейін болуы мүмкін
5	Взвод командирлерінің және сержанттарының бөлмесі	1 адамға	7,5	
6	Қару сақтауға арналған бөлме	1 адамға	0,35	
7	Қару тазалауға арналған бөлме	1 адамға	0,35	
8	Ротаның мүлкін және әскери қызметшілердің жеке заттарын сақтауға арналған қойма	1 адамға	0,35	
9	Жуынуға арналған бөлме	бөлме		Қолжуғыш – 5-7 адамға бір шүмек. Кемінде ағынды сулы екі аяқ жуатын ванна. Әскери қызметшілердің киім-кешегін жууға арналған орын.
10	Душ бөлмесі	бөлме		Душ бөлмесі 15-20 адамға бір шүмек (душ торы) есебінен. Жеке үй-жай болмаған кезде

				жуынуға арналған бөлмеде жабдықталады
11	Дәретхана	үй-жай	жалпы алаңнан 20 %	Унитаз (ойық) бар кабина және 10-12 адамға бір писсуар
12	Аяқ киім тазалауға арналған бөлме (орын)	1 адамға	0,17	
13	Тұрмыстық қызмет көрсету үй-жайы (орын) (шеберхана)	1 адамға	0,20	
14	Киім-кешек пен аяқ киімді кептіруге арналған бөлме (кептіргіш)	1 адамға	0,20	
15	Жинау мүкәммалына арналған бөлме (шкаф) (қойма)	бөлме	1,5	
16	Спортпен шұғылдануға арналған үй-жай	бөлме	35,0	
2. Штабтық және әскери әкімшілік-қызметтік ғимараттар Бөлімшелер штабтары				
1	Батальон командирінің қызметтік кабинеті	бөлме	15,0	
2	Батальон командирі орынбасарының қызметтік кабинеті	бөлме	15,0	
3	Қызметтік бөлмелер	1 адамға	7,5	
4	Штаб бойынша кезекшіні орналастыруға арналған үй-жай (орын)	бөлме	7,5	
5	Офицерлер мен сержанттардың сабақтарға, кеңестерге дайындалуына және демалуына арналған бөлме	бөлме	18,0	Офицерлер мен сержанттардың сабақтарға, кеңестерге дайындалуға және демалуына арналған бөлмені арнайы пәндер бойынша сабақтар өткізуге арналған оқу сыныптарымен біріктіруге жол беріледі

6	Арнайы пәндер бойынша сабақтар өткізуге арналған оқу сыныптары	1 адамға	1,5	Оқу сыныптарын офицерлердің сабақтарға, кеңестерге дайындалу және демалу бөлмелерімен біріктіруге рұқсат етіледі
Әскери бөлімдердің, құрамалардың штабтары және әскери әкімшілік-қызметтік ғимараттар				
1	Ортақ жұмыс (қызметтік) бөлмесі	1 адамға	7,5	
2	Карталарда жүйелі түрде жұмыс істейтін құрамалар, бірлестіктер мен басқармалар штабтарының қызметкерлеріне арналған ортақ жұмыс (қызметтік) бөлмесі	1 адамға	7,5	Бір жұмыс істеушіге 7,5 көлеміндегі орналастыру нормасы – жедел бөлімшелер, штабтар, құрамалар мен бірлестіктер үшін; 9,0 – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Бас штабының Стратегиялық жоспарлау департаменті үшін қолданылады
3	Бірлестік, құрама командирі орынбасарының, департамент, бас басқарма және басқарма бөлімі бастығының қызметтік кабинеті	бөлме	20,0	
4	Департамент, бас басқарма және басқарма бастығы орынбасарының, бөлім командирінің қызметтік кабинеті	бөлме	20,0	
	Департамент, бас басқарма және басқарма бастығының, әскери оқу орны бастығының, бірлестік, құрама командирінің қабылдау бөлмесімен және	бөлме		

5	демалуға арналған бөлмесімен қызметтік кабинеті, оның ішінде: қызметтік кабинет		25,0	
	хатшы (адъютант) үшін жұмыс орны бар қабылдау бөлмесі	бөлме	10,0	
	Санитариялық торабы мен қолжуғышы бар демалыс бөлмесі (шлюзде)	бөлме	10,0	
6	Құжаттарды қабылдау-тапсыру үшін тамбуры бар құпия іс жүргізу бөлмесі: әскери бөлім	екі бөлме	30,0 (жалпы)	Құпия бөлімнің (бөлімшенің) штат санына байланысты дербес есеп бойынша
	құрама	үш бөлме	45,0 (жалпы)	
	бірлестік, басқарма	үш бөлме	45,0 (жалпы)	
	Бірлестік, басқарма құпия іс жүргізу үй-жайларының жалпы санынан: бастықтың кабинеті	бөлме	12,0	
	инспектордың жұмыс кабинеті	1 адамға	15,0	
	чемодандарды сақтау орны	1 чемоданға	0,09	
7	Құпия құжаттармен жұмыс істеуге арналған бөлме	бөлме	15,0	
8	Топографиялық карталарды сақтауға арналған үй-жай	бөлме	16,0	
9	Тамбуры бар құпия емес іс жүргізу бөлмесі	бөлме	16,0	
10	Құпия және құпия емес істерді сақтауға арналған бөлек үй-жайлары бар архив	екі бөлме	30,0 (жалпы)	Архивтер құпия және құпия емес іс жүргізу үй-жайларымен біріктірілуі мүмкін
11	Қаржы бөлімі кассасының бөлмесі	бөлме	10,0	Бөлімшелерде қаржы бөлімінде орын бөлінеді

12	Көшіру-көбейту аппаратурасына арналған үй-жай	1 аппаратқа	10-12	
13	Жеке құрамның кеңестері мен жиналыстарына арналған зал	1 адамға	0,8	Департаменттер, бас басқармалар, басқармалар мен бірлестіктер үшін
14	Техникалық кітапхана-кітаптарды сақтау орны	1 мың сақтау бірлігіне	2,5	
15	Арнайы қызмет өкілінің кабинеті	бөлме	10,0	
16	Арнайы сынып	1 адамға	1,5	
17	Режим, арнайы байланыс қызметіне арналған үй-жай:			Бөлмелердің саны, олардың құрамы, ауданы, функционалдық өзара байланысы қызметтің ұйымдық-штаттық құрылымы мен санына байланысты болады
18	Кезекшінің үй-жайы: жедел әскери бөлім	бөлме	16,0	
	құрама	бөлме	20,0	
	бөлім, басқарма бойынша	бөлме	16,0	
19	Қағаздарды кәдеге жаратуға арналған үй-жай	бөлме	8,0	
20	Қоғамдық ұйымдарға үшін үй-жай 200 адамнан аз	үй-жай	18,0	Үй-жайдың көлемі қызметкерлердің штат санына байланысты қабылданады
	200 адамнан 400 адамға дейін	үй-жай	36,0	
	400 адамнан 1000 адамға дейін	үй-жай	54,0	
21	Келушілерді қабылдауға арналған бөлме	бөлме	16,0	
22	Гардероб	1 адамға	0,08	Жеке гардероб үй-жайлары болмаған кезде жұмыс

				бөлмелерінде ілгіштерді көздеу керек
23	Вестибюль	1 адамға	0,17	
24	Мүкәммал мен кеңсе керек-жарағы қоймасы	бөлме	6,0	
25	Жинау мүкәммалы қоймасы	бөлме	3,0	
26	Дәретхана	помещение	жалпы алаңнан 20 %	50 ер адамға бір унитаз және бір писсуар, 30 әйелге бір унитаз. Дәретханалар жанындағы шлюздерде төрт унитазға бір қолжуғышты, бірақ кемінде біреу көздеу
27	Жауынгерлік Туды орналастыруға арналған үй-жай (орын)	бөлме	12,0	
3. Әскери қоғамдық тамақтандыру кәсіпорындары Сарбаз асханалары				
1	Асхананың тамақтану залы	1 отыратын орынға	1,2	Мерзімді қызмет жеке құрамының асханаларда тамақтануы бір-екі ауысымда ұйымдастырылады
2	Асханалардың өндірістік цехтары, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайлар: 125 орын /250 ас	1 адамға	1,32	
	250 орын/500 ас	1 адамға	0,96	
	500 орын/ 1 000 ас	1 адамға	0,69	
	750 орын/ 1500 ас	1 адамға	0,56	
	1000 орын/ 2000 ас	1 адамға	0,52	
3	Гардеробы мен қол жуғышы бар вестибюль	1 адамға	0,19	Қолжуғыштар 100 отыратын орынға бір шүмек, екі қолжуғышқа бір электр кептіргіш

				және ауызсу бұрқағы есебінен көзделеді
Курсанттық асхана				
1	Асхананың түскі ас залы	1 отыратын орынға	1,3	Әскери оқу орындарының, оқу-жаттығу орталықтарының, оқу құрамалары мен бөлімдерінің курсанттық асханаларында ауыспалы құрамды тамақтандыру, әдетте, бір ауысымда ұйымдастырылады
2	Асханалардың өндірістік цехтары, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайлары: 1000 орын/1000 түскі ас	1 адамға	0,74	Оқу құрамаларының және бөлімдерінің курсанттар асханасында өндірістік цехтар, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайлар сарбаздар (теңізшілер) асханасының нормалары бойынша жабдықталады (құрылады)
	1500 орын/1500 түскі ас	1 адамға	0,6	
	2000 орын/2000 түскі ас	1 адамға	0,53	
	3000 орын/ 3000 түскі ас	1 адамға	0,43	
3	Гардеробы мен қолжуғышы бар вестибюль	1 адамға	0,25	Қолжуғыштар залда 100 орынға (отыратын) бір шүмек есебінен көзделеді
Тәуліктік жабдықталым нормалары бойынша тамақтануды қамтамасыз ететін офицер асханалары				
1	Асхананың түскі ас залы	1 отыратын орынға	1,8	Тамақтандыру залындағы орын саны бір уақытта жабдықталымдағылардың 25%-ін тамақтандыруды қамтамасыз етеді
2	Асханалардың өндірістік цехтары, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайлары: 50 орын/200 түскі ас	1 адамға	3,04	
	100 орын/400 түскі ас	1 адамға	2,61	

	150 орын/600 түскі ас	1 адамға	1,89	
	200 орын/800 түскі ас	1 адамға	1,76	
	250 орын/1000 түскі ас	1 адамға	1,74	
3	Гардеробы мен қол жуғышы бар вестибюль	1 адамға	0,5	Дәретханаларда 60 отыратын орынға бір унитаз және бір писсуар, шлюздерде – төрт унитазға бір қолжуғыш, бірақ кемінде біреу көзделеді
Салу нормалары бойынша тамақтануды қамтамасыз ететін офицерлер асханалары Өзіне-өзі қызмет көрсететін асханалар				
1	Түскі ас залы	1 отыратын орынға	1,8	Тамақтану залындағы отыратын орын саны бір уақытта жабдықталымдағылардың 25%-ін қамтамасыз етуге тиіс
2	Асханалардың өндірістік цехтары, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайлары: 50 орын/200 түскі ас	1 отыратын орынға	3,56	
	100 орын/400 түскі ас	1 отыратын орынға	2,55	
	150 орын/600 түскі ас	1 отыратын орынға	2,13	
	200 орын/800 түскі ас	1 отыратын орынға	1,98	
	250 орын/1000 түскі ас	1 отыратын орынға	1,91	
3	Гардеробы, қолжуғышы және дәретханасы бар вестибюль	1 отыратын орынға	0,50	Дәретханаларда 60 отыратын орынмен бір унитаз және бір писсуар, шлюздерде – төрт унитазға бір қолжуғыш, бірақ кемінде біреу көзделеді
Даяшылар қызмет көрсететін асханалар				
1	Түскі ас залы	1 отыратын орынға	1,8	

2	Асханалардың өндірістік цехтары, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайлары: 50 орын/200 түскі ас	1 отыратын орынға	4,04	
	100 орын/400 түскі ас	1 орынға	2,87	
	150 орын/600 түскі ас	1 отыратын орынға	2,33	
	200 орын/800 түскі ас	1 отыратын орынға	2,21	
	250 орын/1000 түскі ас	1 отыратын орынға	2,14	
3	Гардеробы мен қолжуғышы және дәретханасы бар вестибюль	1 отыратын орынға	0,50	Дәретханаларда 60 отыратын орынмен бір унитаз және бір писсуар, шлюздерде – төрт унитазға бір қолжуғыш, бірақ кемінде біреу көзделген
Сарбаздар шайханасы*				
1	Буфеті бар сауда залы	1 отыратын орынға	1,5	Шайханалар казармалық аймақ жеке құрамының 1000 адамына 80 орын есебінен жабдықталады (құрылады)
2	Үстел ойындарына, газеттер мен журналдар оқуға арналған бөлме	1 отыратын орынға	0,40	
3	Қосалқы үй-жайлар (дайындауға дейінгі, ыдыс жуу, қоймалар)	залдағы 1 отыратын орынға	1,0	
4	Меңгеруші мен персонал бөлмесі	бөлме	9,0	
5	Тәуліктік нарядтың бөлмесі	бөлме	6,0	
6	Азық-түлікті қабылдау бөлмесі	бөлме	18,0	
7	Гардеробы, қолжуғышы және дәретханасы бар вестибюль	1 отыратын орынға	0,3	

*әскери оқу орындарының курсанттары, оқу құрамалары мен бөлімдерінің техниктері үшін шайханалар көрсетілген орналастыру нормалары бойынша жабдықталады (құрылады)				
Сарбаздар дүкені				
1	Сарбаздардың аралас тауарлар дүкені	үй-жай	45,0	Сарбаздар дүкеніндегі сауда орнының саны казармалық аймақ жеке құрамының 1000 адамына екі орын есебінен қабылданады
4. Жоғары әскери оқу орындарының ғимараттары				
	Оқу ғимараттары мен құрылыстарының оқу-зертхана алаңы (жалпы), ауыспалы құрамның есептік саны: 2000 адамға дейін	1 адамға	12,0	Ауыспалы құрамның есептік санымен қабылданады: біржолғы қабылдау санын есепке алмай күндізгі оқу бөлімшесінің курсанттары (тыңдаушылары) – 100%
	2000-нан 4000 адамға дейін	1 адамға	11,6	Күндізгі оқу бөлімшесінің адъюнктері – 100%
	4000-нан 6000 адамға дейін	1 адамға	11,2	Күндізгі оқу бөлімшесіндегі шетел армиясының әскери қызметшілері – 100%
	Жалпы санынан: 500 орындық дәрісхана	1 орынға	0,90	Қайта даярлау және біліктілігін арттыру курстарының тыңдаушылары – 100% Сырттай оқитын курсанттар, тыңдаушылар және адъюнктер – 30%
	400 орындық дәрісхана	1 орынға	1,0	
	300-200 орындық дәрісхана	1 орынға	1,1	
	150 орындық дәрісхана	1 орынға	1,2	
	100 орындық дәрісхана	1 орынға	1,3	

1	75-50 орындық дәрісхана	1 орынға	1,5	
	25 орындық дәрісхана	1 орынға	2,2	
	Кері байланысы бар 50-100 орындық дәрісхана (2 орындық үстелдері бар)	1 орынға	1,8	
	Оқытатын және бақылаушы машиналары бар 12-25 орындық дәрісхана	1 орынға	3,0	
	Дәрісханалар жанындағы препараторлықтар: физикалық дәрісхана жанында 500-400 орынға 300-200 орынға	1 орынға 1 орынға	144,0 108,0	
	химиялық дәрісхана жанында 300-200 орынға	кабинет	72,0	
	жоғары математика, сызба геометриясы, материалдар кедергісі және басқа да пәндер бойынша сабақтарға арналған дәрісханалар жанында орындар саны: 300 – 200 орын 150 – 100 орын	кабинет кабинет	72,0 36,0	
	Құрал-жабдықтың орналасуына және арналуына қарай оқу кабинеттері	1 орынға	2,2	Технологиялық және оқу құрал-жабдығын орнатуға қажетті алаң оны орнатуға, көрсетуге және қызмет көрсетуге қажетті аланды ескере отырып анықталады
	25 орынға курстық, дипломдық жобалау залдары, сызу залдары	1 орынға	3,6	
	Курстық және дипломдық			

	жобалаудың сызу залдары жанындағы мұрағаттар	1 залға	9,0	
	Сызу залдары жанындағы модель бөлмелері	1 залға	18,0	
	Бағдарламаланған оқытудың техникалық құралдары бар мамандандырылған оқу кабинеттері: оқыту және бақылау машиналары сыныбы	1 орынға	2,2	
	кері байланыс құрылғысы бар оқыту және бақылау машиналары сыныбы	1 орынға	3,0	
	Есептеу техникасы кабинеттері: үстелдегі есептеу машиналары кабинеттері	1 орынға	3,0	
	есептеу машиналарына арналған зал (машиналардың типіне қарай)	1 орынға	7,5	Орындар саны оқу жоспарларына және жоғары оқу орындары курсанттарының (тыңдаушыларынын) санына сәйкес есептеледі
	деректерді дайындау кабинеті	кабинет	54,0	
	бағдарламалау кабинеті	1 орынға	2,2	
	есептеу техникасы бойынша консультация беру кабинеті	кабинет	36,0	
	зертханалық	кабинет	18,0	
	Шет тілімен айналысу кабинеттері: лингафондық	1 орынға	3,0	
	фонозал	1 орынға	1,8	
	препараторлық	кабинет	18,0	

	дыбыс жазу студиясы мен аппараттығы	кабинет	36,0	
2	Спорт залдары: әмбебап үлкен зал 42х24; Гимнастика және спорттық ойындар үшін 36х18 әмбебап орташа зал Күресуге, боксқа, семсерлесуге және т.б. арналған 24х15 әмбебап мамандандырылған зал	зал зал зал	1080 648 360	Ауыспалы құрамның есептік саны 4000-нан астам адам болған кезде Бір зал 1000 адам ауыспалы құрамның есептік санына Ауыспалы құрамның есептік саны 4000-нан астам адам болған кезде
3	Факультеттердің, кафедралардың үй-жайлары: факультет бастығының кабинеті	кабинет	24,0	Кафедрада оқытушылардың 100% штат санына оқытушылар бөлмесі құрылады
	факультет бастығы орынбасарының, курс бастығының, кафедра бастығының кабинеті	кабинет	18,0	
	факультеттің қоғамдық ұйымдар үй-жайлары	кабинет	18,0	
	кафедрадағы оқытушылар бөлмесі	1 адамға	5,0	
	факультеттегі оқытушылар бөлмесі	1 адамға	2,0	Факультеттерде оқытушылардың 50 % штат санына оқытушылар бөлмесі құрылады
	кафедраның әдістемелік кабинеті	бөлме	54,0	
	Оқу кітапханасы: кітап сақтау орны негізгі сақтау – қордың 70%	1 мың сақтау бірлігіне	2,5	Бір келушіге арналған оқу кітапханасы сақтау қорының көлемі жоғары әскери оқу орнының бейініне (техникалық, гуманитарлық) қарай қабылдануы керек: техникалық – 100 бірлік

				гуманитарлық – 125 бірлік
	ықшам сақтау – қордың 20%	1 мың сақтау бірлігіне	1,25	
	қорға ашық кіру – 10%	1 адамға	5,0	
4	қызметкерлерге арналған қызметтік алаң	1 адамға	4,0	
	қызметтік-өндірістік үй-жайлар	1 мың сақтау бірлігіне	3,0	
	оқу залы оқу бөлімшесі	1 адамға	2,4	Оқырмандар орнының саны келушілердің санына және жоғары әскери оқу орнының бейініне (техникалық, гуманитарлық) қарай қабылданады:
	ғылыми бөлімше	1 адамға	3,0	- техникалық - 12% - гуманитарлық – 15 -20%
	Абонемент оқырмандарға арналған алаң	1 адамға	1,8	
	қызметкерлерге арналған алаң	1 адамға	5,0	
5	Карталарды сақтауға арналған үй-жайлар	1 адамға	0,05	
6	Карталарды желімдеуге арналған үй-жайлар	1 адамға	5,0	
7	Акт залы	залдағы 1 отыратын орынға	0,8	Ауыспалы құрамның есептік санына байланысты акт залындағы орын саны мынадай болып қабылданады : 2000-нан аз адамға – 700 орын; 2000-нан 4000 адамға дейін – 900 орын
8	Фойе-би залы	1 отыратын орынға	0,6	

9	Клуб үй-жайлары	1 адамға	5,0	Үй-жай ауыспалы құрамның кемінде 70%
10	Ғылыми кеңес залы – ауыспалы құрамның есептік санына байланысты: 5000 адамға дейін 5000 адамнан артық	зал зал	72,0 90,0	
11	Қызметтік ғимараттар мен үй-жайлардың жалпы алаңы (басқарма, әкімшілік-шаруашылық қызмет, құжаттаманы көбейту бөлімі және т.б.) ауыспалы құрамның есептік санына байланысты мыналардан аспауға тиіс: 1000-нан аз адам 1000-нан 2000-ға дейін адам 2000-нан 4000-ға дейін адам 4000-нан 6000-ға дейін	1 адамға	1,0 0,8 0,7 0,6	Арнайы жабдығы бар типографиялар, фотозертханалар, есептеу орталықтары және басқа да үй-жайлар үшін қажетті алаң технологиялық жобалар, сондай-ақ дайындаушы зауыттардың талаптары негізінде айқындалады
5. Әскери бөлімдердің және оқу-жаттығу орталықтарының оқу ғимараттары мен сыныптары				
1	100 орынға дәрісхана	1 адамға	1,3	Оқу ғимараттары мен сыныптардың есебі бір уақытта мерзімді қызмет жеке құрамы штат санының 1/3 қамту есебімен жүргізіледі. Сабақтарды бір ауысымда күніне 6 сағат аптасына 5 оқу күні есебімен жоспарлау керек. Полктен (жеке батальоннан) бастап оқу ғимараттары жабдықталады (құрылады)
2	Арнайы құрал-жабдықты талап етпейтін сабақтар өткізуге арналған сыныптар, 25-30 орынға	1 адамға	1,5	
	Арнайы оқу сыныптары,			Арнайы оқу сыныптарының көлемі техниканы

3	зерханалар, технологиялық жабдығы, ірі габаритті техникасы немесе тренажерлары бар оқу шеберханалары	1 адамға	3,0	және жабдықты жасаушы зауыттың техникалық паспортына сәйкес монтаждау, көрсету үшін қажетті алаңды ескере отырып есептеледі
4	Оқытушылар бөлмесі	бөлме	18,0	
5	Оқу корпусы бойынша кезекшінің бөлмесі	бөлме	12,0	
6	Оқу корпусы бастығының бөлмесі	бөлме	12,0	
7	Көрнекі құралдарды сақтауға арналған бөлме	бөлме	10,0	Әрбір қабатта көзделеді
8	Кітапхана (кітап сақтау орны)	сақталатын 1 мың бірлікке	2,5	
9	Жинау мүкәммалына арналған үй-жай	бөлме	2,0	
10	Дәретхана	үй-жай	жалпы алаңнан 20 %	40 адамға бір унитаз және бір писсуар
6. Әскери клубтар Көрермендер бөлігі				
1	Көрермендер залы	көрермендер залындағы 1 орынға	0,65	
2	Буфеттік тұғыры бар фойе	1 адамға	0,4	
3	Бұқаралық іс-шаралар үшін фойе-зал	1 адамға	0,6	
4	Фойе-вестибюль	клубқа 1 келушіге	0,45	
Клуб бөлігі				
1	Әскери бөлімнің музейі (қосалқы үй-жайларды қоса алғанда)	1 адамға	3,75	
	Кітапхана: кітап беретін кафедра орны	1 адамға	5,0	
	Әдебиеттерді өңдейтін қызметкердің орны	1 адамға	6,0	

2	Ашық қолжетімді қор (жалпы қордың 80%)	сақталатын 1 мың бірлікке	4,5	
	Жабық қолжетімді қор (жалпы қордың 20%)	сақталатын 1 мың бірлікке	2,5	
	оқу залы	1 оқу орнына	1,4	
3	Үйірмелер жұмысына арналған бөлме: қызығушылық бойынша хор	1 адамға	1,4	
	Әмбебап мақсаттағы, театр-драмалық, бейнелеу, кинофото-техникалық	1 адамға	2,0	
	Оркестр, асүй жабдығымен тұрмыс мәдениеті (үй шаруашылығын жүргізу)	1 адамға	2,5	
	Би, цирк, өнер және қолөнер	1 адамға	5,0	
4	Эстрадасы бар би залы	1 адамға	1,1	
5	Клуб үй-жайы	1 адамға	5,0	Ауыспалы құрамының кемінде 70 %-і
6	Мәдени-демалыс орталығы	1 адамға	5,0	Ауыспалы құрамының кемінде 70 %-і
Қызметтік-тұрмыстық үй-жайлар				
1	Фойе-вестибюль	1 адамға	0,45	
2	Клуб бастығының кабинеті	бөлме	15,0	
3	Әкімшілік және қызмет көрсетуші персоналдың үй-жайы	1 адамға	0,03	Алаңы кемінде 10 м2 үй-жай
4	Кезекші әкімшінің үй-жайы	бөлме	6,0	
5	Клуб активінің үй-жайы, әдістеме кабинеті	1 адамға	0,02	Алаңы кемінде 18 м2 бөлме
6	Шаруашылық қоймалар	1 адамға	0,02	

7	Дәретханалар	1 адамға	0,07	Дәретханаларда: 150 ер адамға 1 унитаз, 2 писсуар; 75 әйелге 1 унитаз; шлюздарда 100 адамға 1 қолжуғыш, бірақ кемінде біреу көзделеді
7. Қарауыл үй-жайлары				
1	Қарауылдың жеке құрамына арналған жалпыортақ бөлме	сергек ауысымның 1 адамына	2,6	
2	Демалатын ауысымға арналған бөлме	демалудағы ауысымның 1 адамына	5,0	Қарауылдың жеке құрамына арналған ортақ бөлменің есігімен жалғасуға тиіс
3	Қарауыл бастығының және оның көмекшісінің бөлмесі	бөлме	16,0	Қарауылдың жеке құрамына арналған ортақ бөлменің шынылы есігімен жалғасуға тиіс
4	Техникалық күзет (бекет) құралдары бойынша қарауыл бастығының көмекшісіне (операторға) арналған пульт-бөлме	бөлме	10,0	Қарауыл бастығының бөлмесінен пульт аппаратурасы көрінуге тиіс
5	Асхана	1 адамға	1,2	Саны бес бекеттен артық емес қарауыл үшін көзделеді. Орындардың саны қарауыл құрамының 2/3 есебінен қабылданады
6	Қаруды және аяқ-киімді тазалауға арналған орын (бөлме)	3 бекет 5 бекет 10 бекет	6,0 8,0 15,0	
7	Темекі шегуге арналған орын (бөлме)	3 бекет 5 бекет 10 бекет	5,0 8,0 10,0	
8	Киім-кешек пен бекеттік киімді кептіру орны	3 бекет 5 бекет 10 бекет	2,0 5,0 8,0	
9	Жуынуға арналған орын (бөлме)			10 адамға бір унитаз , бір писсуар, бір қолжуғыш

10	Тұрмыстық бұрыш	бөлме	1,5	
11	Душ кабинасы			10 адамға 1 шүмек (душ торы) есебінен
12	Отынға арналған қойма	бөлме	6,0	
13	Қарауылдық иттерді ұстауға арналған вольер	1 қызметтік итке	7,5	
14	Қойма	3 бекет 5 бекет 10 бекет	3,0 5,0 8,0	
15	Дәретхана	үй-жай	жалпы алаңнан 20 %	10 адамға бір унитаз , бір писсуар, бір қолжуғыш
8. Гауптвахталар				
1	Гауптвахта бастығының бөлмесі	бөлме	15,0	
2	Гауптвахта штаттық құрамының жұмысына арналған бөлме	1 адамға	5,0	
3	Гауптвахтада ұсталатын әскери қызметшілерге арналған жауап алу бөлмесі	бөлме	10,0	
4	Сотталған адамдармен кездесуге арналған бөлме	бөлме	15,0	
5	Тамақты жылытуға және пісіруге арналған асүй	1 адамға	1,2	
6	Асхана	1 адамға	0,8	
7	Жуынуға арналған бөлме	1 адамға	0,5	
8	Дәретхана	үй-жай	жалпы алаңнан 20 %	10-12 адамға бір писсуар, бір унитаз
9	Уақытша ұсталғанға арналған үй-жай	бөлме	4,0	
10	Тұтқындалғанның заттарын сақтауға арналған қойма	1 адамға	0,15	
11	Гауптвахтада ұсталатын әскери қызметшілердің заттарын сақтауға арналған			

	стеллаждармен (ілгешектермен) жабдықталған қойма	1 адамға	0,15	
12	Жалпы камералар	1 адамға	3,5	Әскери қызметшілерді, уақытша ұсталғандарды, сондай-ақ тергеудегілерді ұстау жеке камераларда жүзеге асырылады. Сарбаздар старшиналар мен сержанттардан бөлек ұсталады, ал аға офицерлер кіші офицерлерден бөлек ұсталады
13	Офицерлерге арналған жалпы камералар	1 адамға	4,0	
14	Әйелдерге арналған жалпы камералар	1 адамға	4,0	
15	Жеке камералар	бөлме	6,0	
9. Бақылау-өткізу пункттері				
1	Бақылау-өткізу пункті бойынша кезекшінің бөлмесі	бөлме	6,0	
2	Бақылау- өткізу пункті бойынша кезекшінің демалатын бөлмесі	бөлме	6,0	
3	Ішінен берік тиекпен жабылатын қарау көзшесі және турникеті бар екі металл есігі барөтетін кіреберіс	бөлме	6,0	
4	Келушілерге арналған бөлме	1 адамға	1,2	4 орынды үстелдермен және орындықтармен жабдықталады
5	Мүкәммал қоймасы	бөлме	1,0	
6	Қолжуғышы бар дәретхана	үй-жай	жалпы алаңнан 20 %	Бақылау-өткізу пунктіне бір писсуар және бір унитаз
7	Рұқсаттама бюросы			

8	Рұқсаттамаларды беру бөлмесі	үй-жай	6,0	
9	Рұқсаттама жазуды күтушілерге арналған бөлме	1 адамға	0,4	Келушілерге арналған бөлме жоқ болған кезде жабдықталады
10. Әскери бөлімдердің спорт залдары				
1	Спорт залы	1 адамға	7,0	Бір уақытта спорт залында шұғылданатындардың санын әскери бөлім жеке құрамының 7-10% шегінде алған жөн. Спорт залының ең аз алаңы кемінде 70 м2
11. Азық-түлік қызметінің объектілері				
1	Азық-түлік қоймасы	1 тоннаға	1,25	Қойма нормасының алаңы: 1) казармалық аймақ – 0,12 м2/адам 2) тұрғын аймақ – 0,065 м2/адам
2	Көкөніс сақтау орны	1 тоннаға	1,47	Жылына тұтыну нормасы: 1) казармалық аймақ - 65 кг/адам 2) тұрғын аймақ - 144 кг/ адам
3	Тоңазытқыш	1 тоннаға	2,5	Жылына тұтыну нормасы: 1) казармалық аймақ - 15 кг/адам 2) тұрғын аймақ - 26 кг/адам
12. Жалпы мақсаттағы әскери мүлікті сақтау орны				
1	Артиллериялық және авиациялық: қару-жарақ	1 вагонға	30-35	
	оқ-дәрілер	1 вагонға	14-18	
2	Автотрактор қосалқы бөлшектері, парк-гараж жабдығы, авторезеңкелер	1 вагонға	20-25	

3	Броньды танк қару-жарағы мен техникасы	1 вагонға	25-30	
4	Заттай мүлік	1 вагонға	35-40	
5	Ветеринариялық мүлік	1 вагонға	25-30	
6	Оптикалар	1 вагонға	20-25	
7	Доза өлшегіш аспаптар	1 вагонға	25-30	
8	Инженерлік мүлік	1 вагонға	25-30	
9	Байланыс мүлкі	1 вагонға	26-35	
10	Жанармаймен жабдықтау қызметінің мүлкі	1 вагонға	30-35	
11	Лак және бояулар	1 вагонға	25-27	
12	Медициналық-санитариялық мүлік	1 вагонға	3,0	
13	Жиһаз, құрылыс материалдары, метиздер	1 вагонға	30-40	
14	Шаруашылық мүлкі	1 вагонға	18-25	
15	Азық-түлік	1 вагонға	25-30	
16	Химияға қарсы құралдар	1 вагонға	22-25	
17	Радиотехникалық мүлік	1 вагонға	30-40	
18	Топографиялық мүлік, құрал-саймандар мен карталар	1 вагонға	50-52	
Мүлікті контейнерлерде сақтауды ұйымдастыру кезінде екінші цифр қойма алаңына қажеттілік көрсеткіші болып келеді. Ескертпе: Басқа да мүлік түрлерін, қару мен оқ-дәрілерді сақтауға арналған алаңдардың нормалары габариттерін, салмағын және сақтауға арнайы талаптарын ескере отырып, көрсетілген нормаларға қатысты қолданылады.				
13. Техника және қару-жарақ паркі аймағының ғимараттары мен құрылыстары*				
	Автомобильдерді сақтау орны: 4 орынды жеңіл	1 машина-орынға	13,0	Автомобильдерді, бронды танк қару-жарағы мен басқа да техниканы сақтау үшін сақтау орындары, қалқалар немесе ашық алаңдар көзделеді. Тұрақты парктің барлық сақтау орындары жылытылады

1	5 орынды жеңіл	1 машина-орынға	18,0	Қақпаның биіктігі 2 м төмен емес
	7 орынды жеңіл	1 машина-орынға	22,0	
	2-2,5 тонналық жүк	1 машина-орынға	23,0	
	4 тонналық жүк	1 машина-орынға	30,0	
	7 тонналық жүк	1 машина-орынға	38,0	
	12 тонналық жүк	1 машина-орынға	48,0	
2	Арнайы дөңгелекті шассиі бар және көп осьті үлкен жүк автомобильдеріне арналған сақтау орындары	1 машина-орынға	120,0	
3	Екі осьті тіркемелерге арналған сақтау орны	1 машина-орынға	16,0	Жылытылады. Қақпаның биіктігі 4,0 м төмен емес
4	Броньды транспортерларға арналған сақтау орны	1 машина-орынға	50,0	Жылытылады. Қақпаның биіктігі 3,5 м төмен емес
5	Техникалық қызмет көрсету және жөндеу пункті	1 бекетке	150,0	Бекеттер саны есеппен айқындалады. Орташа есеппен бір бекетке желілік бөлімдердегі штаттық техниканың 70-100 бірлігі және оқу бөлімдерінде пайдаланылатын техниканың 30-40 бірлігі қабылданады
6	Тазалау және жуу пункті	1 бекетке	140,0	Бекеттердің саны есеппен айқындалады. Орташа есеппен бір бекетке штаттық техниканың 20-30 машинасы қабылданады
				Әдетте, тазалау және жуу пунктінен кейін жабық

7	Күнделікті техникалық қызмет көрсету пункті	1 бекетке	75,0	жылытылатын ғимараттарда немесе ашық алаңдарда (қалқасы бар) орналасады
8	Аккумуляторлық	1 учаскеге	12,0	Тұрақты парктің аккумуляторлықтары учаскелерге бөлінеді: құрғақ зарядталған аккумулятор батареяларын сақтау және жұмыс күйіне келтіру учаскесі аккумулятор батареяларын қабылдау және беру учаскесі
9	Автоброньды танк мүлкі қоймасы	үй-жай	20,0	Ғимаратта қоймалар ағымдағы үлесті сақтауға, ерекше кезеңге арналған мүлікті (жөндеу жинақтары) сақтауға арналған үй-жайлар, мүлікті өңдеуге және қайта консервациялауға арналған, сығылған және сұйытылған газы бар баллондарды сақтауға арналған үй-жайлар жабдықталады және бір-бірінен өртке қарсы қабырғалармен бөлінеді
10	Лак-бояу химиялық материалдар қоймасы	1 бірлік техникаға	0,3	Лак-бояу материалдарына арналған қойма әдетте, негізгі қоймалардан бөлек тұрақты парктің басқа ғимараттарынан кемінде 10 м қашықтықта жартылай

				тереңдетілген ғимаратта жабдықталады
	Бақылау-техникалық пункті: Парк бастығының бөлмесі	бөлме	16,0	Әскери бөлім паркіне бір ғимарат. Бақылау-техникалық пункт парктен шығатын негізгі (басты) есіктің жанында орналасады және өткелмен біріктірілген ғимараттан, шығу және кіру қақпасынан тұрады. БТП бір немесе екі қабатты ғимарат болып табылады. Бақылау-техникалық пункт бастығының үй-жайы бірінші қабатта орналасады және бөлім командирінің қару-жарақ жөніндегі орынбасарымен және парк бойынша кезекшімен телефон және екі жақты тікелей дауыс зорайтқыш байланысымен жабдықталады
	Парк бойынша кезекшінің бөлмесі	бөлме	12,0	Нарядтың демалуына арналған үй-жай бақылау-техникалық пункт ғимаратында басқа үй-жайлардан оқшаулануы және саны екі-үш адам болатын тәуліктік наряд адамдарының демалу мүмкіндігін қамтамасыз етеді
11				Парк бойынша кезекшінің үй-жайы бақылау-техникалық пунктінің бірінші қабатында

	парк бойынша кезекшінің үй-жайы	бөлме	16,0	орналасады және парк аумағын шолуды, парктен машиналардың шығуын және кіруін бақылауды қамтамасыз етеді
	Кезекші жүргізушілердің демалуына арналған бөлме	1 адамға	3,0	Кезекші құралдар жүргізушілерінің үй-жайы бір уақытта үш адамның демалу мүмкіндігін қамтамасыз ететін есептен бақылау-техникалық пункт ғимаратының бірінші қабатында орналасады. Үй-жайда парк бойынша кезекшімен екі жақты селекторлық байланыс орнатылады. Кезекші құралдар жүргізушілерінің үй-жайында құжаттамалар тақтасы жабдықталады
	Жүргізушілерге нұсқау беру сыныбы	1 адамға	4,0	Алаңы кемінде 40 м2 бөлме. Сыныптың алаңы біруақытта саны 20-30 адам болатын жеке құраммен сабақ өткізу мүмкіндігін қамтамасыз етеді
				Санитариялық торап бақылау-техникалық пункт ғимаратының бірінші қабатында жабдықталады. Ол басқа үй-жайлардан оқшауланады. Дәретханамен және қолжуғышпен жабдықталады.

12	Санитариялық торап	1 адамға	3,0	Дәретханаға кіру өздігімен жабылатын есігі бар тамбур арқылы жасалады. Дәретханада бақылау-техникалық пункті болатын әскери қызметшілердің (тәуліктік жасақша, кезекші құралдардың жүргізушілері) барынша көп санына арналған норма есебінен генуялық тостақ пен писсуарлар орнатылады
13	Медициналық тексеру бөлмесі	бөлме	9,0	Жүргізушілерді (жүргізуші-механиктерді) медициналық тексеруге және парктен шығар алдында және паркке келген соң жол құжаттамаларын ресімдеуге арналған
14	Қызметтік үй-жай	бөлме	18,0	Қызмет бастықтары мен бөлімшелер команирлерінің техникалық бөлік және қару-жарақ жөніндегі орынбасарлары жұмыс істеуге арналған үй-жай
Техникаға жанар-жағармай материалдарын құю пункті және жанар-жағармай материалдарының шығыс қоймалары: Тарату колонкалары болжамды есеппен отын түрі бойынша штаттық техниканың 30-40 бірлігіне бір колонка, бірақ отынның әрбір түріне кемінде бір колонка ретінде қабылданады. Резервуарлардың саны және сыйымдылығы машиналардың кезекшіліктен кезең-кезеңмен келуін ескере отырып, қару-жарақ пен әскери техниканың 10 тәулікке қажеттілігін сақтауды қамтамасыз етуге тиіс. Бұл ретте жанармайдың әрбір маркасына кемінде бір резервуар бөлінуге тиіс. Техника және қару-жарақ паркі аймағы тұрмыстық үй-жайларының алаңы (дәретханалар, душ бөлмелері, гардероб және т.б.) әскери ғимараттардың ұқсас үй-жайларына арналған алаң нормаларына қатысты есептеледі.				
14. Әскери шеберханалар				
1	Сласарьлық-қару шеберханасы	1 жұмыс орнына	9,0	

2	Ағаш шеберінің шеберханасы	1 жұмыс орнына	9,0	
3	Киім-кешек мүлкін жөндеу шеберханасы	1 жұмыс орнына	12,0	
4	Химиялық және техникалық мүлікті жөндеу шеберханасы	1 жұмыс орнына	7,0	
5	Байланыс мүлкін және радиотехниканы жөндеу шеберханасы	1 жұмыс орнына	7,0	
6	Артиллерияның материалдық бөлігін жөндеу шеберханасы	1 жұмыс орнына	12,0	
7	Ұста-дәнекерлеу цехы	1 жұмыс орнына	23,0	
15. Монша және кір жуу орындары				
1	Монша Негізгі үй-жайлар: гардеробы бар вестибюль	1 орынға	17,0	Моншаның сыйымдылығы әскери қалашықтың тұрғын және казармалық аймақ көлеміне байланысты. 1000 адамдық моншадағы орынның есептік саны:
	күту-салқындау бөлмесі (шешіну жәнекиіну)	1 орынға	0,17	казармалық аймақ – 16-18 орын
	жуыну бөлімі	1 орынға	жалпы алаңнан 80 %	
	аралас типті моншалардағы душ бөлмелері	1 орынға	3,5	тұрғын аймақ – 5 орын
	бу бөлмесі	1 орынға	8,0	
	кір және таза киімге арналған қойма	1 орынға	0,16	
	дәретхана	үй-жай	жалпы алаңнан 20 %	Киінетін және шешінетін үй-жайларда шлюзде қолжуғышы бар 1 унитазға дәретхана жабдықталады

	Қосалқы үй-жайлар: шаштараз	1 креслоға	4,5	
	жуу және дезинфекциялау заттарының, сондай-ақ тазалау мүлкінің қоймасы	1 орынға	0,08	
	қызмет көрсету персоналының бөлмесі	1 адамға	1,0	
	қосалқы үй-жай	1 адамға	2,0	
2	Механикаландырылған кір жуу орны негізгі цехтар мен өндірістік бөлімшелер:	кір жуу орнының жұмыс өнімділігі 0,5-2,0 т/ауысым болған кезде ауысымға 100 кг құрғақ киім		1000 адамның киімін жуу нормасы : казармалық аймақ - 500 кг/тәулік тұрғын аймақ - 90 кг/тәулік
	Кір киімді қабылдау , іріктеу, белгілеу және сақтау цехы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	6,0	
	Кір киімді тапсырушыларға арналған күту бөлмесі	ауысымға 100 кг құрғақ киім	3,5	
	Кір жуу цехы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	15,0	
	Кептіру-үтіктеу цехы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	18,0	
	Таза киімді бөлуге және сақтауға арналған үй-жай	ауысымға 100 кг құрғақ киім	8,0	
	Таза киімдерді тапсырушыларға арналған күту бөлмесі	ауысымға 100 кг құрғақ киім	2,0	
	Кір жуу машиналары мен мүкәммалын жөндеу шеберханасы және қоймасы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	5,5	
	Кір жуу орындарының жанындағы шеберханалар мен қосалқы үй-жайлар: Ішкиімді және киім-кешекті	ауысымға 100 кг құрғақ киім	40,0	

	жөндеу шеберханасы			
	Мүлікті химиялық тазарту	ауысымға 100 кг құрғақ киім	50,0	
	Мүлікті бояу	ауысымға 100 кг құрғақ киім	25,0	
	Киім-кешекті үтіктеу және құлақшындарды түзету	ауысымға 100 кг құрғақ киім	35,0	
	Тазартылған мүлікті сақтау орны	ауысымға 100 кг құрғақ киім	40,0	
	Кір мүлікті сақтау қоймасы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	38,0	
3	Киім-кешек мүлкін химиялық тазарту: Кір мүлікті қабылдау учаскесі	ауысымға 1 тонна	40,0	
	Кір мүлік қоймасы	ауысымға 1 тонна	50,0	
	Тазарту учаскесі	ауысымға 1 тонна	170,0	
	Желдету камерасы	ауысымға 1 тонна	9,0	
	Таза мүлік қоймасы	ауысымға 1 тонна	50,0	
	Беру учаскесі	ауысымға 1 тонна	15,0	
16. Әскери қалашық тұрғын аймағының жекелеген объектілері және өзге де объектілер				
1	Жатақхана	1 адамға	10,0	Тұрғын аймақтың тұрғындары 1000 адам болатын әскери қалашық объектілерінің сыйымдылық нормасы: 100-150 адамға
2	Қонақүй	1 орынға	13,0	5 орын
3	Азық-түлік тауарларына арналған дүкен	1 орынға	45,0	2 сату орны
4	Клуб және Офицерлер үйі	1 орынға	5,0	90 орын
5	Қабылдау үйі	ғимарат	400	

17. Оқу-жаттығу полигондары

1	Орталық командалық пункт: Оқу сыныбы	бөлме	24	
	Кабине	бөлме	10,6	
	Аппараттық	бөлме	8,1	

	Қарау алаңы	үй-жай	15,2	Әрбір пунктте 2 бірлік тексеру алаңы көзделген
	Басқару пункті	үй-жай	26,1	
2	Танк айлағы, директриса командалық пункттері: Оқу сыныбы	бөлме	18,8	
	Тексеру алаңы	үй-жай	6,9	
	Басқару пункті	үй-жай	12,1	
3	Штаб: Кабинет Нұсқау беру сыныбы	бөлме бөлме	12,0 40,8	
	Оқу сыныбы	бөлме	12,0	
	Тамбур	бөлме	8,2	
4	Асхана: Тамақ ішетін зал	бөлме	40,8	
	Тамбур	бөлме	3,4	
	Пісіру бөлімі	бөлме	8,2	
5	Казарма: Жатын бөлме	бөлме	40,8	
	Медициналық пункт	бөлме	6,9	
	Тамбур	бөлме	4,7	
6	Учаскелік әскери атыс орны пункті, жауынгерлік қоректендіру пункті	үй-жай	5,7	

18. Медициналық пункттердің ғимараттары *

Р/с №	Үй-жайлардың атауы	Өлшем бірлігі	Медициналық пункттердің м2 орын/келуші санымен үй-жайларыалаңы			Ескертпе
			5/15	10/30	20/60	
	1. Стационар					
1	Тексеру бөлмесі	бөлме	-	10,0	10,0	
	Науқастарға арналған					

2	санитариялық өткізу бөлмесі	1 блокқа	16,0	22,0	22,0	
3	Науқастардың заттарын уақытша сақтауға арналған үй-жай	бөлме	-	4,0	6,0	
4	2,3,4 орынға палата	1 орынға	7,0	7,0	7,0	
5	Инфекциялық ауруларға арналған дәретханасы, ваннасы және шлюзі бар 1 орынғак жартылай бокс	1 блокқа	22,0	22,0	22,0	
6	1 орынға тамбуры бар бокс	1 блокқа	-	-	27,0+ 2,0	
7	Кезекші медициналық мейіргердің бекеті	1 постқа	-	4,0	4,0	
8	Дәрігердің кабинеті	1 кабинетке	10,0	10,0	10,0	
9	Таңу бөлмесі	бөлме	-	-	22,0	
10	Емдеу кабинеті	бөлме	12,0	18,0	18,0	
11	Буфет	бөлме	10,0	10,0	15,0	
12	Асхана	бөлме	10,0	10,0	15,0	
13	Палаталарға арналған душы бар ванна бөлмесі	1 блокқа	-	-	10,0	
14	Клизма жасау бөлмесі	бөлме	-	-	8,0	
15	Күндіз болу үй-жайы	үй-жай	-	10,0	12,0	
16	Персонал бөлмесі	бөлме	8,0	8,0	10,0	
	Несеп жинайтын ыдысты жууға, стерильдеуге,					

17	кленкаларды, жинау заттарын жууға және кептіруге арналған үй-жай	бөлме	-	8,0	8,0	
18	Кір киімді сақтауға арналған үй-жай	бөлме	2,0	4,0	4,0	
19	Таза киімді сақтауға арналған үй-жай (қойма)	бөлме	2,0	2,0	4,0	
20	Инфекциялы киімді және төсек-орын жабдықтарын сақтауға арналған үй-жай	бөлме	-	4,0	6,0	
21	Науқастарға арналған дәретхана	1 блокқа	3,0	3,0	3,0	
22	Персоналға арналған дәретхана	1 блокқа	3,0	3,0	3,0	
	2. Дәріханасы бар амбулатория					
23	Гардероб және тіркеуге алу, күту орындары бар вестибюль	үй-жай	8,0	9,0	18,0	
24	Дәрігердің кабинеті	бөлме	-	-	12,0	
25	Бастықтың кабинеті (дәрігердің кабинеті)	бөлме	12,0	12,0	12,0	
26	Ем-шара кабинеті	бөлме	18,0	18,0	18,0	
27	Таңу бөлмесі	бөлме	22,0	22,0	22,0	
28	Іріңді таңу бөлмесі	бөлме	-	22,0	22,0	
29	Хирургтің кабинеті	бөлме	-	18,0	18,0	

30	Стоматологиялық (терапевтік және хирургиялық) кабинет	1 кабинетке	14,0	14+14	14+14	
31	Физиотерапевтік кабинет	1 кабинетке	15,0	18,0	36,0	
32	Электрокардиография кабинеті	1 кабинетке	16,0	18,0	24,0	
33	Амбулатория және стационар үшін зертхана	1 блокқа	15,0	18,0	24,0	
34	Персонал бөлмесі	бөлме	-	8,0	10,0	
35	Дәріхана	1 блокқа	52,0	59,0	67,0	
36	Кезекші дәрігердің бөлмесі	бөлме	-	12,0	12,0	
37	Шешіну және фотобөлмесі бар флюорография кабинеті	1 блокқа	36,0	36,0	36,0	
38	Асқазан секрециясы зертханасы	бөлме	-	10,0	10,0	
39	Далалық киім-кешек пен мүлікті сақтауға арналған үй-жай	бөлме	8,0	8,0	10,0	
40	Тазарту заттарын сақтауға арналған үй-жай	бөлме	4,0	4,0	4,0	
41	Науқастарға және персоналға арналған жеке дәретханалар	1 блокқа	3,0	3,0	3,0	

* Медициналық жеке батальондардың, лазареттердің, госпитальдардың, емханалардың, санитариялық-эпидемиялық бөлімшелер мен мекемелердің құрамын және үй-жайлары алаңын бекітілген штатқа және жобалау нормаларына сәйкес қабылдау керек.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК